

we Wdzydzach

Ścieżka biegnie na północ od Wdzydz, popularnej miejscowości turystycznej. Zaskakuje bogactwem naturalnej przyrody w tak bliskim sąsiedztwie wsi. Można tu poznać charakter krajobrazu Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego i walory przyrodnicze, w tym wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Trasa ukazuje skrawek Parku – ciekawy przyrodniczo i atrakcyjny krajobrazowo. Liczy 4 km i została wyposażona w 8 przystanków z tablicami edukacyjnymi, wiaty i ławki do odpoczynku. Oznakowana za pomocą malowanych zielonych znaków na drzewach i drogowskazach. Czas przejścia: 1,5 - 2 godzin.

Mapa ścieżki znajduje się przy Muzeum – Kaszubskim Parku Etnograficznym. Kierując się strzałkami skręcamy w prawo przy pensjonatach i idąc wzdłuż jeziora Jeziorko dojdziemy do pierwszego przystanku z tablicą „Ochrona przyrody we Wdzydzkim Parku Krajobrazowym” i ławką. Idąc dalej na północ po prawej stronie mijamy wilgotne łąki poprzedzielane fragmentami terenów bagiennych, by następnie wejść do lasu.

Pierwszyleśny przystanek znajduje się przy olsie, lesie bagiennym, rzadko spotykanym na terenie Parku. Można tu zaobserwować charakterystyczną kępową strukturę dna olsu. Od wczesnej wiosny do początków lata dno lasu jest zalane wodą, a kiedy w cieplejszych miesiącach woda opada, w dolinkach rozwija się bujnie roślinność bagienna.

Dzięcioł duży (Fot. B. Jankowska)

Jezioro Jelenie (Fot. W. Zdunek)

Kolejny przystanek znajduje się nad brzegiem jeziora Jelenie – północnego ramienia Krzyża Jezior Wdzydzkich. Zarówno Jelenie, jak i pozostałe jeziora kompleksu zamieszkuje wiele gatunków ptaków wodnych. Niedostępne, zalesione i porośnięte szuwarem brzegi jezior są miejscem gniazdowania i wodzenia piskląt kaczek krzyżówek, łabędzi niemych, perkozów, trzczy nurogęsi i innych gatunków ptaków wodnych. Stąd ścieżka prowadzi po stromej skarpcie parę metrów nad taflą wody, należy zachować ostrożność.

Dochodzimy do wiaty i tablicy informacyjnej „Jezioro Jelenie”. Warto zatrzymać się na dłuższą chwilę, by odpocząć w cieniu drzew i podziwiać panoramę jeziora.

Od wiaty ścieżka prowadzi na południe, początkowo dnem rynny jeziornej, potem wspina się na zalesione wzniesienie. Kolejny przystanek to tablica z informacjami o grzybach i ich pożytecznej roli w lesie.

Ostatni odcinek ścieżki prowadzi nad brzegiem jeziora Niedźwiadek. Kończy się przy niewielkim torfowisku przejściowym, na którym znajdziemy charakterystyczne rośliny dla tego ekosystemu, takie jak mchy torfowce, turzyca bagienna, bagno zwyczajne, wełnianka pochwowata czy żurawina błotna.

Jezioro Niedźwiadek (Fot. J. Bork)

Powrót ze ścieżki możliwy jest albo w kierunku hotelu „Niedźwiadek”, albo wzdłuż brzegu jeziora w kierunku wsi.

Jedną z największych atrakcji turystycznych Wdzydz jest wieża widokowa o wysokości 35,6 m i konstrukcji drewnianej z drewna modrzewiowego, z trzema platformami widokowymi usytuowanymi na wysokości 10, 20 i 30 m, a tuż przy niej wiatka edukacyjna. Z wieży można podziwiać panoramę wsi oraz Krzyż Jezior Wdzydzkich z licznymi półwyspami i największą wyspą jeziora Wdzydze – Ostrowem Wielkim (90,66 ha). Szereg tablic edukacyjnych znajdujących się we wiacie, jak i w otoczeniu wieży pozwala zdobyć cenne informacje o Parku oraz stanowi doskonałą bazę do zajęć z edukacji ekologicznej. Dodatkowo na ostatniej platformie widokowej wieży zainstalowano lunetę, która przybliży teren obserwatorom. Warto również wybrać się w rejs statkiem „Stolem II” po jeziorze Wdzydze, czy zwiedzić Muzeum - Kaszubski Park Etnograficzny.

Wędrówkę rozpoczynamy od tablicy informacyjnej o Wdzydzkim Parku Krajobrazowym, umiejscowionej przy skrzyżowaniu drogi Gołui – Wdzydze ze stromym podjazdem w kierunku pensjonatów (alternatywą jest start od strony Hotelu Niedźwiadek). Stąd dojdziemy do pierwszego przystanku z wiatą do odpoczynku i tablicą o „Ochronie przyrody we Wdzydzkim Parku Krajobrazowym”, oddalonego o ok. 1 km. Po drodze mijamy po prawej jezioro Jeziorko, a następnie po lewej jezioro Niedźwiadek

Zostawiamy za sobą jeziora i po przejściu ok. 50 m wchodzimy na dróżkę biegnącą pomiędzy borem sosnowym po lewej, a łąką wilgotną po prawej. Znajduje się tu kolejny przystanek: „Roślinność łąkowa”. Łąki podmokłe pełnią ogromną rolę w przyrodzie. Dzięki temu, że mogą magazynować duże ilości wód, wpływają na utrzymanie poziomu wód gruntowych, łagodzą skutki powodzi, wychwytyują biogeny oraz substancje toksyczne. Należą do najżyźniejszych terenów rolniczych.

Kontynuując wędrówkę docieramy do następnego przystanku, z informacjami o występujących w wilgotnych lasach mchach, paprotnikach i widłakach. Następnie pokonujemy dwa ostre zakręty i naszym oczom ukazuje się po lewej stronie zbiorowisko leśne (ols), które rozwinęło się na mokrej glebie torfowcowej i ukształtowało pod wpływem wysokiego poziomu wody gruntowej. W pewnych okresach roku możemy zaobserwować, że woda występuje na powierzchni i zatapia drobne wgłębienia. Powstają wtedy kępy wokół korzeni przybyszowych, nieraz znacznych rozmiarów - 60 cm wysokości i 2 m średnicy. W olsach panuje specyficznie wilgotny mikroklimat oraz swoiste warunki dla przebiegu procesów glebowych i rozwoju roślinności.

Ols wczesną wiosną

Starek wycieczkowy Stolem II

Warstwę drzew z reguły stanowi olsza czarna, niekiedy jesion, brzoza omszona, świerk. W związku z kępiastą budową lasu runo układa się w mozaikę, w dolinkach grupują się gatunki bagienne. Na kępach występuje roślinność lasów uboższych: turzycza długokłosa, czermień błotna, porzeczka czarna, psianka słodkogórz, karbienieć pospolity czy długosz królewski.

Na szlaku

Ruszamy dalej, pokonujemy niewielkie leśne wzniesienie, za którym znajduje się kolejny przystanek z informacjami o ptakach występujących na terenie Parku. Schodzimy nad jezioro Jelenie. Znajduje się tu tablica z informacjami o tej północnej odnodze Kompleksu Jezior Wdzydzkich, a także wiata, w której możemy odpocząć i podziwiać krajobraz, m.in. jedyną na tym jeziorze wyspę Ostrówek.

Następnie podążamy brzegiem jeziora, kierując się oznakowaniem szlaku. Z prawej strony mijamy torfowisko w jeziornej zatoce. Wspinamy się na wzniesienie domków letniskowych i odbijamy w lewo do kolejnego przystanku z tablicą o pożytecznych grzybach.

Spacer ścieżką przyrodniczą kończymy przy tablicy edukacyjnej o torfowisku.. Torf to osad organiczny o widocznej wyraźnej strukturze roślinnej, złożonej z obumarłych części roślin. Ulega on bardzo powolnemu procesowi zwęglania wskutek przesiąknięcia wodą ubogą w tlen. Torfowiska tworzą się tylko tam gdzie poziom wód gruntowych jest stale wysoki, a podłoże trwale wilgotne, co warunkuje zachodzenie procesu torfotwórczego. Wyróżniamy zespoły torfowisk wysokich, zasilanych wyłącznie wodami opadowymi, przejściowych i niskich, zasilanych wodą gruntową lub powierzchniową. Na obszarze Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego typową roślinność torfowiskową reprezentują przede wszystkim różne gatunki mchów torfowców oraz nieliczne rośliny kwiatowe, np. wełnianka wąskolistna, wełnianka pochwowata, żurawina błotna, rosiczka okrągłolistna, przygiętka biała, turzycza bagienne i bagno zwyczajne.

Wyspa Ostrówek na jeziorze Jelenie (fot. J.Bork)

0 100 200 m

- szlak pieszy z przystankami
- zabytkowy kościół; kaplica; kapliczka
- informacja turystyczna; hotel; inny nocleg
- camping; leśniczówka; ośrodek jeździecki
- restauracja; bar, kawiarnia; muzeum
- pomnik; wieża widokowa; punkt widokowy
- lotnisko; kąpielisko; przystań żeglarska

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych
ODDZIAŁ WDZYDZKI PARK KRAJOBRAZOWY
 ul. Świętojańska 5E, 83-400 Kościerzyna
 tel. 58 686 82 73
 www.wdzydzkipark.pl, e-mail: wpk@pomorskieparki.pl

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

**WDZYDZKI PARK
KRAJOBRAZOWY**

PRZYRODNICZY SZLAK PIESZY

we Wdzydzach

Wdzydze (fot. W. Zdunek)